মখন লাল

বনাম

অশর্ফি লাল্ এবং অন্যমানে

মার্চ্চ 25, 1997

[কে. রামস্বামী এবং ডি.পি. ৱাধৱা, ন্যায়মূর্ত্তিদ্বয়]

দেৱানী প্রক্রিয়া সংহিতা, 1908 :

ধারা 100 - দ্বিতীয় অপিল –তথ্যর সমকালীন ফলাফল -হস্তক্ষেপ -নিষেধাদেশ, দখল এবং ক্ষতি পাইঁ পরিবার সদস্যঙ্ক মধ্যরে মকদ্দমা -বাদী দাবি করিছন্তি যে প্রতিবাদী ঘরর এক অংশর লাইসেন্সধারী থিলে এবং লাইসেন্স প্রত্যাহার পরে দখলরে রহিবার কৌণসি অধিকার নথিলা -ঘর নির্মাণরে অধা অর্থ যোগদান করিথিবা দাবি করুথিবা প্রতিবাদীমানে 1957 মসিহারে মিলিত নামরে ঘর মালিকানা পরিবর্ত্তিত করিথিলে ।মৌখিক এবং দস্তাবিজ সাক্ষ্য উপরে বিচার করি বিচারণ অদালত এবং অপিলিয় ন্যায়ালয় এহি মকদ্দমাকু খারজ করিদেইথিলে -দ্বিতীয় অপিলরে উচ্চ ন্যায়ালয় তথ্যগত প্রশ্নকু যাই বাদীঙ্ক বিরোধরে ফলাফল লিপিবদ্ধ করিথিলে এবং ডিক্রিকু ওলটা করিথিলে -নির্ণ্ণিত, বিচারণ ন্যায়ালয় এবং প্রথম অপিলিয় ন্যায়ালয় প্রমাণকু তর্জমা করি তথ্যগত নিষ্কর্ষরে পহঞ্চিথিলে, যাহা অনুমান ভাবরে বর্ণ্ণিত হোইপারিব নাহিঁ; কিম্বা সেমানে তথ্যমূলক প্রমাণকু অণদেখা করিছন্তি বোলি কুহাযাইপারিব নাহিঁ -এহি পরিস্থিতিরে, উচ্চ ন্যায়ালয় তথ্যর সমকালীন ফলাফল সহিত হস্তক্ষেপ করিবারে ত্রুটি করিথিলে -উচ্চ ন্যায়ালয়ঙ্ক রায়কু অগ্রাহ্য করাগলা এবং প্রথম অপিলিয় ন্যায়ালয় এবং বিচারণ ন্যায়ালয় রায়কু নিশ্চিত কলে ।

দেৱানী অপিলিয় অধিকারিতা : দেৱানী অপিল সংখ্যা 2594/1997 ।

এস্.এ. সংখ্যা 1407/1990রে আহ্লাবাদ উচ্চ ন্যায়ালয়র 9.7.96 তারিখর রায় এবং আদেশরু ।

আবেদনকারী পাইঁ অরবিন্দ মিনোচা ।

উত্তরদাতামানঙ্ক পাইঁ বি.ডি. অগ্রৱাল এবং শ্রীশ কুমার মিশ্র ।

ন্যায়ালয়ঙ্কর নিম্নলিখিত আদেশ প্রদান করাযাইথিলা :

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ 2, ଅପିଲକାରୀ ଏବଂ ଔପଚାରିକ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 3 ଙ୍କ ବିରୋଧରେ ସ୍ଥାୟୀ ନିଷେଧାଦେଶ, ଦଖଲ ଏବଂ କ୍ଷତି ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ ଏହି ଆଧାରରେ ଯେ ସେମାନେ ବୈଜ ନାଥଙ୍କ ଘରର କିଛି ଅଂଶରେ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ ଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ ଲାଇସେନ୍ସ ବାତିଲ ହେବା ପରେ ଦଖଲରେ ରହିବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ନଥିଲା । ଅପିଲକାରୀ ଏହି ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ବୈଜନାଥଙ୍କ ସହିତ ଘର ନିର୍ମାଣରେ ଅଧା ଅର୍ଥ ସେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେବେଠାରୁ ସେ ସେଠାରେ ରହି ଆସୁଛନ୍ତି । ଏହି ଘରକୁ ମଧ୍ୟ 1957 ରେ ତାଙ୍କର ଏବଂ ବୈଜ ନାଥଙ୍କ ମିଳିତ ନାମରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ, ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ନିଷେଧାଦେଶ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଉଭୟ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତଥା ପ୍ରଥମ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ମାମଲାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମାନ୍ୟବର ଏକକ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ରାୟ ପାଇଁ ଦୁଇଟି ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ, ଯଥା, କେବଳ ବିବାଦୀୟ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ କିଛି ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରି, ଅପିଲକାରୀ ଗୃହର ଅଧା ଅଂଶ ଦାବି କରିପାରିବେ କି ଏବଂ ଦୁଇ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ, ପ୍ରମାଣକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲ୍ ଭାବରେ ପଠନ କରିବା ଏବଂ ନଥିରେ ଥିବା ମୌଖିକ ତଥା ଦସ୍ତାବିଜ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ଅଣଦେଖା କରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବାର ଫଳାଫଳ କି? ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସମୟରେ, ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରପତି, ପ୍ରଥମ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପରି, ତଥ୍ୟର ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିଷ୍କର୍ଷ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ, ସେ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଡିକ୍ରିକୁ ଓଲଟାଇ ଦେଇଥିଲେ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ମାଲିକାନା ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ବୈଜ୍ ନାଥଙ୍କ ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ 1957 ମସିହାରୁ ଉପଭୋଗର ପ୍ରମାଣ ସ୍ୱରୂପ ଉପସ୍ଥାପିତ ଦସ୍ତାବିଜ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଆଧାରରେ, ଯିଏକି ତାଙ୍କ ଦଖଲରେ ରହିବା ଏବଂ ଗୃହରେ ଅଧା ଅଂଶ ଉପଭୋଗ କରିବା ଉପରେ ଆପତ୍ତି ମଧ୍ୟ କରିନଥିଲେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଯେ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରମାଣକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ସଠିକ୍ ନୁହେଁ, କାରଣ ପ୍ରମାଣକୁ ତର୍ଜମା କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ନିଷ୍କର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ସେମାନଙ୍କର ମାମଲାକୁ ପ୍ରତିପାଦନ କରି ନଥିଲେ ।

ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଉତ୍ତରଦାତା/ବାଦୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କର ମାଆ ରାମ ପ୍ୟାରୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯାଇ ନାହିଁ । ସମ୍ପତ୍ତିକୁ କିପରି ଉପଭୋଗ କରାଯାଉଥିଲା ତାହା ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ସେ ସର୍ବୋତ୍ତମ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ବିଚାର

କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଅନୁମାନ ଆଧାରରେ, ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଭୁଲ ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ । ତେଣୁ, ଏହା ଆଇନର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତ୍ରୁଟି ଯାହାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯଥାର୍ଥରେ ସଂଶୋଧନ କରିଛନ୍ତି ।

ସମ୍ପୃକ୍ତ ଯୁକ୍ତିକୁ ବିଚାର କରିବା ପରେ, ବିଚାର ପାଇଁ ଉଠୁଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟର ସମକାଳୀନ ନିଷ୍କର୍ଷକୁ ବାଧା ଦେବାରେ ଠିକ୍ କି? ଏହା ବିବାଦରେ ନାହିଁ ଯେ ତଥ୍ୟଗତ ଦସ୍ତାବିଜ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେପରି ପ୍ରଥମ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟରେ ସୂଚିତ ହୋଇଛି । ଏହା ମଧ୍ୟ ବିବାଦରେ ନାହିଁ ଯେ ପୌରପାଳିକାର ବୈଜ ନାଥଙ୍କ ଜୀବନକାଳରେ ଘଟିଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସୂଚିତ କରେ ଯେ ସମ୍ପତ୍ତି ବୈଜ ନାଥ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମିଳିତ ନାମରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଥିଲା । ବୈଜନାଥଙ୍କ ଜୀବନକାଳରେ, ବାସ କରିବାର ଅଧିକାର ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧା ଅଂଶରେ ରହିବାର କୌଣସି ଆପତ୍ତି ବୈଜନାଥଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିରୋଧ କରାଯାଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା କଦାପି ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ପ୍ରଶାସନିକ ତଥ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ ଅପିଲକାରୀ ହେଉଛନ୍ତି ରାମ ପ୍ୟାରୀଙ୍କ ପ୍ରଥମ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ପୁଅ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଦ୍ୱିତୀୟ ବିବାହରେ ବୈଜ ନାଥଙ୍କ ଠାରୁ ଜନ୍ମିତ ସନ୍ତାନ । ଏହି ସତ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯେ ଉଭୟ ପକ୍ଷ ପରସ୍ପର ସହିତ ଘନିଷ୍ଠ ଭାବରେ ଜଡିତ ଏବଂ ଅତି କମରେ 1957 ମସିହାରୁ ମିଳିତ ଭାବରେ ବାସ କରୁଛନ୍ତି, ବୈଜନାଥ ସେମାନଙ୍କୁ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରି ଅଧିକାରରେ ସାମିଲ କରିଥିଲେ ବୋଲି ସ୍ପଷ୍ଟ ଅନୁମାନ ଅପ୍ରତିରୋଧୀ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ନିଷେଧାଦେଶ ମକଦ୍ଦମା ଇତ୍ୟାଦି ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସ୍ଥାୟୀ ନୁହେଁ । ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରମାଣକୁ ଯାଇ ଏହାକୁ ତର୍ଜମା କରି ତଥ୍ୟର ଫଳାଫଳକୁ ଆସିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଫଳାଫଳଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମାନ ଉପରେ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ; କିମ୍ବା ସେମାନେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରମାଣକୁ ଅଣଦେଖା କରିଛନ୍ତି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ସମକାଳୀନ ଫଳାଫଳଗୁଡ଼ିକରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ ।

ତଦନୁସାରେ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ବିଚରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଆର୍.ପି. ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।